

МБОУ «СОШ с.Урсаево» Азнакаевского муниципального района РТ

ПРИНЯТ

решением педсовета

протокол № 1

от 26.08 2021

УТВЕРЖДЕН

и введен в действие

приказом № 49

от 26.08 2021

и.о. директора

Шакирзянова Э.Р.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

Образовательная область: «Речевое развитие»

Вид образовательной деятельности: Развитие речи. Чтение художественной литературы.

Возрастная группа: 4-5 лет

Разработчики: воспитатели Гараева О.Р., Идрисова Н.З.

2021-2022 учебный год

1.Пояснительная записка

«Речевое развитие включает владение речью как средством общения и культуры; обогащение активного словаря; развитие связной, грамматически правильной диалогической и монологической речи; развитие речевого творчества; развитие звуковой и интонационной культуры речи, фонематического слуха; знакомство с книжной культурой, детской литературой, понимание на слух текстов различных жанров детской литературы; формирование звуковой аналитико-синтетической активности как предпосылки обучения грамоте»

Рабочая программа по развитию детей средней группы (Далее - Программа) разработана в соответствии с Примерной общеобразовательной программой дошкольного образования «От рождения до школы», разработанной на основе Федерального государственного образовательного стандарта дошкольного образования (Приказ № 1155 от 17 октября 2013 года) и предназначенной для использования в дошкольных образовательных организациях для формирования основных образовательных программ (ООП ДО) и основной общеобразовательной программой ДО МБОУ «СОШ с.Урсаево», в соответствии с введенными в действие ФГОС ДО.

Рабочая программа определяет содержание и организацию образовательного процесса средней группы ДО МБОУ «СОШ с.Урсаево»

Данная рабочая программа разработана в соответствии со следующими нормативными документами:

- Федеральный закон «Об образовании в Российской Федерации» от 29.12.2012 года № 273 - ФЗ
- Приказ Минобрнауки РФ от 30.08.2013г. № 1014 « Об утверждении Порядка организации и осуществления образовательной деятельности по основным общеобразовательным программам – образовательным программам дошкольного образования»
- СанПин 2.4.1.3049-13 «Санитарно-эпидемиологические требования к устройству, содержанию и организации режима работы дошкольных образовательных организаций»
- Приказ Минобрнауки РФ от 17.10.2013г. № 1155 «Об утверждении Федерального Государственного Образовательного Стандарта Дошкольного Образования» (ФГОС ДО).
- Устав МБОУ «СОШ с.Урсаево».
- Образовательная программа ДО МБОУ «СОШ с.Урсаево».

Цели и задачи программы

Развитие речи. Развитие свободного общения с взрослыми и детьми, овладение конструктивными способами и средствами взаимодействия с окружающими.

Развитие всех компонентов устной речи детей: грамматического строя речи, связной речи — диалогической и монологической форм; формирование словаря, воспитание звуковой культуры речи.

Практическое овладение воспитанниками нормами речи.

Художественная литература. Воспитание интереса и любви к чтению; развитие литературной речи. Воспитание желания и умения слушать художественные произведения, следить за развитием действия.

Срок реализации программы: Программа разработана на 1 год и реализуется в 2018-2019 учебном году

Возрастные, психологические и индивидуальные особенности воспитанников: см. Примерную общеобразовательную программу дошкольного образования «От рождения до школы», стр.244-246

Основные принципы работы:

При построении рабочей программы учитываются следующие принципы:

- 1) соответствует принципу развивающего образования, целью которого является развитие ребенка;
- 2) сочетает принципы научной обоснованности и практической применимости (содержание рабочей программы должно соответствовать основным положениям возрастной психологии и дошкольной педагогики);
- 3) отвечает критериям полноты, необходимости и достаточности (позволять решать поставленные цели и задачи только на необходимом и достаточном материале, максимально приближаться к разумному «минимуму»);
- 4) обеспечивает единство воспитательных, развивающих и обучающих целей и задач процесса образования детей дошкольного возраста, в процессе реализации которых формируются такие знания, умения и навыки, которые имеют непосредственное отношение к развитию детей дошкольного возраста; строится с учетом принципа интеграции образовательных областей в соответствии с возрастными возможностями и особенностями воспитанников, спецификой и возможностями образовательных областей;
- 5) основывается на комплексно - тематическом принципе построения образовательного процесса;
- 6) предусматривает решение программных образовательных задач в совместной деятельности взрослого и детей и самостоятельной деятельности детей не только в рамках непосредственно образовательной деятельности, но и при проведении режимных моментов в соответствии со спецификой дошкольного образования;
- 7) предполагает построение образовательного процесса на адекватных возрасту формах работы с детьми. Основной формой работы с детьми дошкольного возраста и ведущим видом деятельности для них является игра;
- 8) обеспечивает осуществление образовательного процесса в двух основных организационных моделях, включающих: совместную деятельность взрослого и детей, самостоятельную деятельность детей;
- 9) учитывает гендерную специфику развития детей дошкольного возраста;

10) направлена на взаимодействие с семьей в целях осуществления полноценного развития ребенка, создания равных условий образования детей дошкольного возраста независимо от материального достатка семьи, места проживания, языковой и культурной среды, этнической принадлежности.

2. Психолого- педагогические условия реализации Программы

Для успешной реализации Программы должны быть обеспечены следующие психолого –педагогические условия, которые гарантируют охрану и укрепление физического и психического здоровья детей, обеспечивает их эмоциональное благополучие:

- 1. Уважительное отношение к человеческому достоинству детей, формирование и поддержка их положительной самооценки, уверенности в собственных возможностях и способностях
- 2. Использование в образовательной деятельности форм и методов работы с детьми, соответствующих возрастным и индивидуальным особенностям
- 3. Построение образовательной деятельности на основе взаимодействия взрослых с детьми, ориентированного на интересы и возможности каждого ребенка и учитывающего социальную ситуацию его развития
- 4. Поддержка взрослыми положительного, доброжелательного отношения детей друг к другу и взаимодействия детей с друг другом в разных видах деятельности
- 5. Поддержка инициативы и самостоятельности детей в специфических для них видах деятельности
- 6. Возможность выбора детьми материалов, видов активности, участников совместной деятельности и общения
- 7. Защита детей от всех форм физического и психического насилия
- 8. Поддержка родителей (законных представителей) в воспитании детей, охране и укреплении здоровья, вовлечение семей в непосредственно образовательную деятельность

3. Планируемые результаты освоения Программы

Развивающая речевая среда. Обсуждать с детьми информацию о предметах, явлениях, событиях, выходящих за пределы привычного им ближайшего окружения. Способствовать развитию любознательности. Помогать детям доброжелательно общаться со сверстниками, подсказывать, как можно порадовать друга, поздравить его, как спокойно высказать свое недовольство его поступком, как извиниться

Формирование словаря. Пополнять и активизировать словарь детей на основе углубления знаний о ближайшем окружении. Расширять представления о предметах, явлениях, событиях, не имевших места в их собственном опыте. Вводить в словарь детей существительные, обозначающие профессии; глаголы, характеризующие трудовые действия.

Звуковая культура речи. Закреплять правильное произношение гласных и согласных звуков, отрабатывать произношение свистящих, шипящих и сонорных (р, л) звуков. Развивать артикуляционный аппарат. Продолжать работу над дикцией: совершенствовать отчетливое

произнесение слов и словосочетаний. Развивать фонематический слух: учить различать на слух и называть слова, начинающиеся на определенный звук. Совершенствовать интонационную выразительность речи.

Грамматический строй речи. Продолжать формировать у детей умение согласовывать слова в предложении, правильно использовать предлоги в речи; образовывать форму множественного числа существительных, обозначающих детенышей животных (по аналогии), употреблять эти существительные в именительном и винительном падежах.

Связная речь. Совершенствовать диалогическую речь: учить участвовать в беседе, понятно для слушателей отвечать на вопросы и задавать их. Учить детей рассказывать: описывать предмет, картину; упражнять в составлении рассказов по картине, созданной ребенком с использованием раздаточного дидактического материала. Упражнять детей в умении пересказывать наиболее выразительные и динамичные отрывки из сказок.

4.Содержание Программы *СӨЙЛӘМ ҮСТЕРҮ (КОММУНИКАЦИЯ) ӨЛКӘСЕ (Ф.В.Хәзрәтова)*

Бүлекләр	Тема	Бурычлар
Белем бәйрәме	Безнең уенчыклар	1) балаларда предметларны тасвирлау, вак моториканы камилләштерү, исем, сыйфат кулланып гади жөмлөләр төзөргә өйрәтү, предметлар атамасы, аларның өлешләрөн атау, нинди материалдан ясалуы турында сөйләү хисабына сөйләмнәрөн активлаштыру, “ш” авазын ныгыту; 2) балаларның кызыксынучанлыгын, игътибарын, хәтерен, фикерләвен үстерү; 3) балаларда уенчыкларга карата сакчыл караш, үзара дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү.
Көз	“Песи балалары белән” дигән сюжетлы картина карау	1) балаларның көзгә үзгәрешләр турындагы белемнәрөн ныгыту, сюжетлы картина персонажларын игътибар белән карау, эчтәлек буенча сорауларга җавап бирү, ижадилык элементларын күрсәтү осталыгын формалаштыру, пси һәм аның балалары исемнәрөн сөйләмдә куллану, җәнлекләр гамәлен билгеләүче сүзләр хисабына сүзлек запасын киңәйтү һәм активлаштыру; 2) балаларның игътибарын, кабул итүләрөн, хәтерен, сенсор сәләтләрөн, уен кагыйдәләрөн үтәү теләген үстерү; 3) психләргә карата сакчыл мөнәсәбәт, кайгыртучанлык тәрбияләү.
Мин дөнъяның бер кешесе	Гаилә	1) балаларда гаилә эгъзасы буларак үзләре турында күзаллаулар формалаштыру; кеше тормышында гаиләнең әһәмиятен күрсәтү; 2) үзләренә гаилә эгъзалары турында сөйләү осталыгын, кабул итүләрөн, игътибарын, хәтерен үстерү; сөйләмнең грамматик төзелешен камилләштерү, сүзлекне ныгыту; 3) гаилә эгъзаларына карата хөрмәт, ярату, горурлык хисләре, ихтирам тәрбияләү.

Минем шәһәрәм, минем Ватаным	Синең куркынычсызлыгың синең кулларда	1) балаларны куркынычсызлык кагыйдәләре белән таныштыру, тротуар, юлны аркылы чыгу урыны, машина юлы, куркынычсызлык каешы, регулировщик кебек яңа сүzlәр һәм сүзтөзмәләр хисабына сүзлекләрен киңәйтү; туган як, шәһәр турында, транспорт төрләре турындагы белемнәрен ныгыту, 2) балаларның кызыксынуын, игътибарын, хәтерен, фикерләвен үстерү; 3) балаларда дустанә мөнәсәбәт, ярдәмләшү хисе тәрбияләү.
-------------------------------------	---------------------------------------	--

Яңа ел бәйрәме	Кыш бабай турында хикәя төзү	1) тәрбияченең сүзле күрсәтмәләре (схема) буенча күмәк хикәя төзү күнекмәләре формалаштыру, балаларны тәрбиячә һәм яшәтешләре белән ирекле аралашырга өйрәтүне давам итү; 2) игътибарны, фантазияне, сөйләмдә еш кулланыла торган исемнәрен, сыйфатларны, фигылләрне куллану, күмәк эшләү осталыгы үстерү; 3) яңа елга карата кызыксыну тәрбияләү.
	Әкияти жәнлекләренең кышкы мажаралары	1) тәрбияченең сүзле күрсәтмәләре (схема) буенча күмәк хикәя төзү осталыгын формалаштыру хайваннарны тасвирлаганда хаталарны табуда күнектерү; 2) игътибарны, конкрет-образлы фикерләүне, сөйләмне, күмәк эшләү осталыгын үстерү; 3) яңа елга карата кызыксыну, хайваннарга карата сакчыл мөнәсәбәт тәрбияләү.
	Чыршыкай - купшыкай	1) Яңа ел бәйрәме, чыршы турында күзаллаулар формалаштыруны давам итү. 2) сөйләмнең грамматик төзелешен камилләштерү, хикәя төзү осталыгын, кабул итүләрен, хәтерен, игътибарын, бармаклар моторикасын үстерү; 3) күтәренке кәеф атмосферасы тудыру.
Кыш	Ап-ак тунлы кыш	1) балаларның кыш турындагы белемнәрен киңәйтү, танып белү һәм эзләнүгә омтылыш формалаштыру, “аста”, ”өстә”, “төбөндә” һәм эшчәнлектә кулланган башка фразалар, чагыштыру сыйфатлары хисабына сүзлекләрен активлаштыру, “у” авазын ныгыту; 2) балаларның игътибарын, хәтерен, фикерләвен, бәйләнешле сөйләмнәрен үстерү; 3) балаларда кызыксыну, бердәм эшләү хисләре тәрбияләү.
	Кыргый хайваннар	1) кыргый жәнлекләр турында күзаллаулар формалаштыруны давам итү; 2) сөйләмнең грамматик төзелешен камилләштерү; хикәя төзү осталыгын, игътибарын, кабул итүләрен үстерү; 3) кыргый хайваннарга карата кызыксыну уяту.

Ватанны саклаучылар көне	Хәрби һөнәрләр	1) балаларның хәрби һөнәрләр һәм аларның төрләре, танк турында белемнәрен формалаштыру, исем, сыйфат кулланып, гади жөмләр төзүгә өйрәтү; 2) балаларның кызыксынуын, игътибарын, хәтерен, хәрәкәтен, фикерләвен үстерү; 3) балаларда хәрби һөнәрләргә хөрмәт тәрбияләү.
	Очучылар	1) балаларны очкычның (самолетның) өлешләрен, зурлыгын, формасын аерырга һәм атарга өйрәтүне, исемнәрен сыйфатлар белән яраклаштыру күнекмәләре формалаштыруны, [у] сузык авазын әйтүдә күнектерүне давам итү; 2) балаларның нинди? кайда? кая? нәрсә? сорауларына тулы фразалар белән җавап бирү осталыгын, игътибарын, танып белүләрен, кызыксынуын үстерү; 3) төрле гаскәр төрләренә, очучы һөнәренә хөрмәт, патриотик хисләр тәрбияләү

	Иң яхшы эти (Йомгаклау чарасы)	1) сәнгать эсәрләре аша балаларның сөйләм культурасын, татар халкының әдәби эсәрләрен белү теләге формалаштыру, сөйләм нормаларын үзләштерү; 2) татар җыр-биюләренә соклану, алар белән кызыксыну теләкләрен үстерү; 3) ана телендә аралашырга теләк уяту, үз гаиләң, эти-эниң белән горурлану хисе тәрбияләү.
Сигезенче Март	Әниләр бәйрәме	1) балаларның әниләр бәйрәме турындагы мәгълүматларын киңәйтү, әниләр бурында тасвирлау хикәясе сөйләргә өйрәтү; 2) балаларның игътибарын, кабул итүләрен, хәтерләрен, фотография кулланып, эзлекле сөйләүләрен үстерү; 3) әниләргә мөхәббәт һәм аларга ярдәм итү теләге тәрбияләү.
	“Эт көчкеләре белән дигән картина буенч хикәя төзү	1) сюжетлы картинаның персонажларын игътибар белән карау, эчтәлегенә буенча сорауларга җавап бирү, тәрбиячелә белән бергә сөйләү осталыгын формалаштыру, эчтәлеккә сөйләгәндә ижадилик элементларын куллануға ярдәм итү, сөйләмне сыйфатлар куллану хисабына баеп; 2) балаларның игътибарын, күрү хәтерен, тыңлау осталыгын, танып белүләрен, кызыксынуларын үстерү; 3) йорт хайваннарына карата кайгыртучанлык тәрбияләү.

Халык жәүһәрләр	Бияләй һәм перчатка	1) татар халкының кул эшләрә белән таныштыру; тәрбияченең сөйләмен аңларга, сорауларга җавап бирергә өйрәтүне дәвам итү; 2) сенсор культураны, сүзлек байлыгын, сөйләмнең грамматик төзелешен үстерү; 3) халкыбызның кул эшләрә белән кызыксыну, чисталык, пөхтәлек, тырышлык, киёмнәргә сакчыл караш тәрбияләү.
Яз	Аюның язгы мажаралары	1) балаларны исем, сыйфат кулланып гади жөмләр төзергә өйрәтү, язның төп билгеләрен ныгыту; бирелгән сүзләргә антонимнар сайлауны формалаштыру, балаларның сүзлек запасын киңәйтү; 2) балаларның кызыксынуын, игътибарын, хәтерен, фикерләвен үстерү; 3) балаларда табигатькә сакчыл караш, дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү.
	Урман күлендә	1) балаларның [с], [з], [у], [ш] авазларын дөрес әйтүләрен ныгыту, [ж] авазының артикуляциясен исләренә төшерү, бу авазны сүзләрдә, фразаларда әйтүдә күнектерү, язның төп билгеләре, айлары, табигать күренешләре турындагы белемнәрен ныгыту; балаларның сүзлек запасын киңәйтү; 2) балаларның кызыксынуын, ишетү игътибарын, хәтерен, логик фикерләвен, вак моторикасын үстерү; 3) балаларда табигатькә сакчыл караш, дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү.
Жиңү Бәйрәме	Транспорт	1) балаларны транспорт төрләре белән таныштыруны дәвам итү, төренә карап, аларны классификацияләргә, бер транспорт төре турында тасвирлау хикәясә төзергә өйрәтү, Жиңү көне унаеннан транспорт турындагы күзаллауларын формалаштыруны дәвам итү; 2) балаларның диалогик сөйләмнең, конкрет-образлы фикерләвен, классификацияләү осталыгын,
		игътибарын, кызыксынуын, сүзлек запасын үстерү; 3) ветераннарга карата хөрмәт, горурану хисләре һәм коллективта эшләү теләге уяту, уңай атмосфера гудыру.
Жәй	Бөжәкләр	1) балаларның бөжәкләр турындагы күзаллауларын формалаштыруны дәвам итү; 2) сөйләмнең грамматик төзелешен камилләштерү, сүзлеккә киңәйтү, кызыксынуын, төсләрне аера белү осталыгын үстерү; 3) бөжәкләргә карата сакчыл караш тәрбияләү.
	Чөчәкле жәй	1) жәй ел фасылына хас билгеләр белән таныштыруны дәвам итү; 2) сөйләмнең грамматик төзелешен формалаштыру, предметлы картиналар буенча “Жәй” темасына хикәя төзү осталыгын үстерү; 3) тырышып шөгыльләнү теләге тәрбияләү.

5. Учебно-методическое обеспечение реализации Программы

1. Хазратова Ф.В. «Туган телдә сөйләшәбез» методическое пособие.
2. З.Закирова К.В. «Балачак аланы» хрестоматия.
3. Зиннурова Ф.М. «Үз илемдә, үз телемдә» методическое пособие.
4. Зарипова З.М. “Үстерешле уеннар”
5. Камаева Р.З. “Дөрес сөйләшик”
6. Муртазина “Л.Р.Балачак – уйнап келеп үсәр чак”
7. Закирова К.В. «На поляне детства»
8. Хрестоматия для чтения детям в детском саду и дома
9. М.Ф.Кашапова “Уйныйк эле , балалар”
10. Г.Ә.Нәбиуллина, Л.Г.Гыйләжәва “Балалар дөньясы”